

ІНФЛЯЦІЯ В УКРАЇНІ

*студентка Тарасова К.В.
(науковий керівник доц. Мельник О.І.)*

На даному етапі розвитку ринкової економіки інфляція - одна з самих хворобливих і небезпечних процесів, що негативно впливають на фінанси, грошову і економічну систему загалом. Інфляція означає не тільки зниження купівельної здатності грошей, вона підриває можливості господарського регулювання, зводить нанівець зусилля по проведенню структурних перетворень, відновленню порушених пропорцій.

Зростання інфляції в Україні є основною причиною уповільнення зростання доходів населення країни. Як повідомили в Державному комітеті статистики, левову частку доходів українці витрачають на придбання товарів і послуг — 82,9% або 262435 млн. грн. від загального об'єму доходів. Найстрашніше в інфляції втрат те, що вона породжує інфляційну психологію. Це явище виникає тоді, коли в масовій свідомості людей існує впевненість, що інфляція буде наростати і на далі. При цьому працівники починають вимагати підвищення заробітної плати "під майбутнє зростання цін", а підприємці завчасно закладають у ціну своїх товарів очікуване зростання витрат на сировину, енергію, робочу силу і кредит.

Одна з головних загроз прискорення інфляції полягає в надзвичайно швидкому зростанні приватного споживання, що стимулюється не лише збільшенням бюджетних виплат, а й високими темпами нарощування обсягів кредитування фізичних осіб, домогосподарств. Це перший чинник, який може трансформуватися в зростання цін на споживані населенням товари і послуги. Другий чинник пов'язаний із тим, що з початку цього року інфляційна кон'юнктура в Україні складалася сприятливо в основному завдяки ненормально низьким цінам на продукти харчування, зокрема на м'ясо. Однак ситуація може змінитися, оскільки внаслідок посухи можна очікувати певних ускладнень з урожаєм, тоді як тенденція до підвищення цін на продукти харчування вже спостерігається й у світовому масштабі. До того ж ми вже бачимо зростання цін виробників на рівні 20% у річному вимірі, що також провокуватиме

вищі темпи зростання споживчих цін. Тож комбінація всіх перелічених чинників може негативно вплинути на інфляційні прогнози.

Інфляція здійснює негативний вплив на суспільство в цілому. Погіршується економічне становище: знижуються обсяги виробництва, оскільки коливання та зростання цін роблять непевними перспективи розвитку виробництва; відбувається перелив капіталу з виробництва в торгівлю та посередницькі операції, де швидший обіг капіталу та більше прибутки, а також легше ухилитися від сплати податків; розширюється спекуляція в результаті різкої зміни цін; обмежуються кредитні операції; зменшуються фінансові ресурси держави.

Виникає соціальне напруження в зв'язку з тим, що інфляція перерозподіляє національний дохід не на користь найменш забезпечених верств суспільства. Вона знижує реальні доходи (кількість товарів та послуг, які можна придбати за номінальний дохід), а отже і загальний рівень життя населення, якщо номінальний дохід буде відставати від росту цін. Особливо важкою є інфляція для осіб з фіксованими доходами: пенсіями, стипендіями, заробітною платою працівників бюджетної сфери. Крім того, інфляція знецінює заощадження громадян. В зв'язку з цим, щоб стримати різке падіння життєвого рівня, держава здійснює індексацію доходів, та податкових пільг. Розгортання інфляційних процесів призводить до такого загострення економічних та соціальних суперечностей, що держави починають вживати заходів для подолання інфляції та стабілізації грошового обігу.

Керування інфляцією представляє найважливішу проблему грошово-кредитної і загалом економічної політики. Необхідно враховувати при цьому багатоскладовий, багатофакторний характер інфляції. В її основі лежать не тільки монетарні, але і інші чинники. При всій значущості скорочення державних витрат, поступового стиснення грошової емісії потрібне проведення широкого комплексу антиінфляційних заходів. Серед них – стабілізація і стимулювання виробництва, вдосконалення податкової системи, створення ринкової інфраструктури, підвищення відповідальності підприємств за результати господарської діяльності, зміна обмінного курсу грошової одиниці, проведення певних заходів з регулювання цін і прибутків.